

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak. Nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadlatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Ooppelik A., „Általános Tudósító” hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petítésora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A magyar hirlapirodalomról.

A magyar zsurnalisztikának nincs oka szegyenkeznie a régi, nagy nyugati kultúr-nemzetek előtt. A magyar lapok bátran elbirják az összehasonlítást Anglia, Németország, Franciaország zsurnalisztikájával. Meg van bennök a angol lapok komoly megfontoltsága, mely nem idengedik súlyosabb kérdések fölvetésétől sem, melyeknek megoldására nemcsak alapos tárgyi ismeretekre, hanem jóval inkább a széthuzó pártok túsábjában meg nem ingatott, az összeütköző érdekek harcában meg nem tévesztett erkölcsi érzékre van szükség. Meg van bennök a német lapok hirszoállításának bősége, mely a legelutóbb dolgokról tájékoztatja az olvasót, megbízhatósága, mely kerüli az üres szenzációk lázas hajszolását, és gyorsasága, mely a telegráf és telefon segédeszközeivel elenyészelteti a távolság akadályait. Végül nem idegen tőlük a francia lapok elevensége, mely a komolyságot megóvjaa a szárazságtól, könnyedsége, mely megvédi a nagyképszerűsüdtől, és fordulatos szellemessége, mely a legfakóbb tárgyat is be tudja zománcozni. Mindezek a jó tulajdonságok pedig harmónikus egészzé olvadnak össze, szolgálatába szegődve egy fő vezető elvnek, a n e m z e t i e s z m e n e k.

A vidéki hirlapirodalom többnyire zajtalanul működik, nem rendelkezik oly fényes gárdával, mint fővárosi lapтары, sem anyagi vagy erkölcsi jutalomban része, pedig tagadhatatlanul vannak akkora érdemei, mint a vidék rovására sok mindent absorbeáló

országos központ sajtójának. Ami a magyarosítás ügyét illeti, az iskola mellett a sajtó, még pedig sok helyütt első sorban a vidéki sajtó állott és most is — hogy a viszonyok az ő összműködésük következtében megjavultak — áll még ennek az elsőrangú nemzeti ügynek terhes szolgálatában. Nem kicsinylendő érdeme, hogy a részletben is megtalálja az egyetemes, a helyi érdekek jogos ápolása mellett a maga erejének határai közt nem feledkezik meg az országos érdekek felkarolásáról sem. Így tehát a vidéki sajtó méltó társa és kiegészítője a fővárosi hirlapirodalomnak.

Természetes azonban, hogy ahol sok a fény, van elég árnyék is. A tiszta buza közt konkoly is szokott akadni. Az öszinteség bevallani készlet, hogy vannak a magyar zsurnalisztikának bajai is, ugy a hirlapirodalom egészenek, mint egyes munkásainak.

Nem szándékozunk a hirlapirodalom minden baját, minden hibáját feltárni, csak rámutatunk a többi között némely lapnak a kis- és nagyhirdetéseire, amelyek azokra teljes lepezetlenséggel hirdetik az erkölcs-telenséget, melyek teret adnak elvetemült nőknek, hogy nyiltan hirdethessék becsületük áruba bocsájtását. A napokban egy igen elterjedt budapesti napilapban olvastunk olyan hirdetést, a mely nemcsak a tisztességes nőknek, de még a kevésbé kényes természetű férfiaknak is arczába szökelteti a vért. Nem lehetne törvény által utját állani az erkölcselenség ilyen nyilvános terjesztésének?!

Egy erős kinövése a hirlapirodalomnak,

a szenzáció és a botrányhajhászás. Ez előtt sem a családi szentély, sem az ember magán-élete nincs megkímélve. Minél több sarat és piszkot képes valamely hirlap összehordani a családi, társadalmi, politikai, vagy magán-életből, annál nagyobb a kelete. Az olvasóközönségnek s a hirlapirodalomnak kezelt-fogva kellene szanalni e kinövést, mert a hirlapokon kívül maga a skandalumokat hajhászó olvasóközönség elromlott izlése is nagyban előmozdítja a hirlapirodalom eme betegségeit.

A vértetű.

Hasznos szolgálatot vélünk teljesíteni vidékünk gazdálkodó közönségének, amídon a földmívelésügyi miniszterium szakközgeinek megfigyelése és tanulmánya alapján a gyümölcstáinkat pusztító vértetű ellen való védekezésről irt alábbi közleményre hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét! Különösen vidékünk lelkeszeit, tanítóit, jegyzőit, gazdatisztjeit kérjük, hogy a szöszéken, az iskolában, az irodában sat. figyelmeztessék a népet gyümölcsfaik veszedelméről és oktassák meg őket a veszedelem ellen való védekezésről. Hisz minálunk a nép jövedelmének egyik főforrását képezi a gyümölcs és gyümölcsbor! Mivé lesz hegyvidékünk, ha gyümölcsfái kipusztulnak?!

Ismétellen figyelmébe ajánljuk tehát a nép vezetőinek közleményünket és kérjük, hogy a népet a védekezés módjára tanítsák meg!

TÁRCZA.

Kinai dráma.

— Katscher Berta elbeszélése. —

Kong Hia Chiangnak, a csemegeüzlet-tulajdonosnak, szép fiatal felesége volt és öreg anyját is el kellett tartania.

Egy dusszagod embernek egyetlen fia a kis bolt mellett szokott elhaladni, mikor tanítóhoz ment. Egy napon megpillantotta Kong Hia Chiang gyönyörű szép feleségét és azonnal beleszerelt. Azon reményben, hogy a bájós nőt megint megláthatja, naponta betért a boltba, s kisebb-nagyobb mennyiségben vásárolt a kinai különlegességek közt. Így ment ez néhány hónapig. Beszélgetésbe elegyedett a mit sem sejtő férjfelj vagy anyóssal, s ezek őt nem sokára legjobb és leghevebb vevők közé sorolták őt, annál is inkább, mert lassan-lassan magánügyei iránt is élénk érdeklődést kezdte tanusítani.

Értette módját, hogyan kell az egyszerű emberek bizalmát megnyerni. Minél gyakrabban látta a csinos asszonykát, annál tüzesebb lett szenvedélye, annál hevesebb féltékenysége.

Egy napon így szólt Kong Hiu Chianghoz: »Apám megbízásából holnap Wei-Hai-Wei leg-távolabb kikötőjébe evezem. Többször említetted

nekem, hogy üzletet megnagyobbitanád, ha volna pénzid árúdat a városban kívül is forgalomba hozni. Ehhez alkalmat akarok neked nyújtani, midőn téged árúddal együtt ingyen magammal viszek Wei-Hai-Weibe. Készül!

Kong Hia Chiang örömmel fogadta a nagy-lelkű ajánlatot és elkísérte állítólagos jóakaróját. Árui oly nagy mennyiségben keltek el, hogy néhány hét múlva a gazdag ember fiával egy második, majd harmadik utazásra is vállalkozott. E legutóbbi utazáson egy este a férj véletlenül egyedül tartózkodott a tetőzetben szerelmes emberrel, aki őt a hullámokba taszította. Kong Hia Chiang kitünő úszó volt; sikerült neki ismét a hajóhoz usznia és abba kapaszkodnia. Ting Chu Lee előlkte őt az evezővel; ez a jelenet addig ismétlődött, míg az úszó erőtlenné és kimerülve a hullámokban eltűnt.

Néhány nap múlva a fiatal ember hazatért és mélyen eiszmorodva beszélté el a szerencsétlenül járt anyjának és feleségének, hogy a szegény férj saját vigyázatlansága folytán a tengerbe esett, s minden fáradság hiábalavól volt; nem lehetett megmenteni, sőt még hulláját sem tudták megtalálni.

A gyilkos továbbra is »pártfogolta« a fent-tartójtól megfosztott asszonyokat, még pedig igen különös módon. Mindenféle titkos csellel a legnagyobb nyomorba kergette őket; azután egy

látszólag önzetlen közbenjárót küldött hozzájuk, aki jóakarólag azt tanácsolta, hogy a fiatal özvegy menjen férjhez valami gazdag emberhez, aki arra is kötelezi magát, hogy az öreg asszonyt eltartja. Minek utánna Ting Chu Lee elég időt hagyott nekik, hogy afölött töprengenek, miszerint alig akad gazdag ember, aki nemcsak egy özvegyt vesz feleségül, hanem az anyóst is házába fogadja, hivatalos házassági ajánlattal közvetítőt küldött a kelepézébe került özvegyhez, azzal az ígéréttel, hogy az öreg jövőről is gondoskodik. Az özvegy, mit sem óhajtván forróbban, mint hogy öreg anyjának gondatlan életet biztosítson vénség napjaira, s hogy a gazdag ember fia iránt is leró-hassa háláját sok jótéteményeiért: beleegyezett, bár szíve még mindig szerencsétlen férjéért dobogott. Minthogy kedves, hű és kötelességűdő természetű volt, csakhamar beletalálta magát új helyzetébe s törekedett második férjét is épügy boldogítani, mint az első. Békességben és egyetértésben éltek. Két év múlva fiuk született, s ez csak növelte boldogságukat. A gyermek pompásan fejlődött az anya gyöngéd, önfeláldozó gondozása mellett, akinek nagy boldogságát semmi sem zavarta. Így mult el megint néhány esztendő.

Egy nagy ünnepnapon, melyen az egész háznép mulatságainak szentelte az időt, az asszonyka, arra kérte Ti Chu Lee-t, hogy ránduljanak ki gyermekükkel a halastóhoz, amelyet még sohasem láttak.

A vértetű az almafának a legnagyobb ellensége, a mennyiben az ettől a rovartól elrepelt fa, ha emberi kéz segítségére nem jó, nemcsak hogy nem igen, vagy ritkán és kevesebbet terem, hanem teljesen el is pusztulhat.

Hogyan lehet a vértetűt fölismerni? A vértetű az almafának csak fás részein, tehát a törzsön, az ágakon és gallyakon fordul elő (ritkábban föld alatt, a kortéfacskák csemeték gyökerein), és pedig mindig csak olyan sebes-forradásos helyeken, a melyek a szélről és esőtől leginkább vannak védve, vagyis a törzsnek nem a szélnek kitett oldalán s az ágaknak és gallyaknak alsó (fölfelé néző) részén vannak. A törzs és az ágak sima kérgű részein, vagy a leveleken állandóan soha sincs vértetű.

A vértetű nem egyenkint fordul elő, hanem egy helyen eleinte kisebb, később szerfelett tömeges számban. A hol a fa sebében vagy forradásos helyén a vértetű letelepedett, ott a rovar tömegét az annak testéből fejlődő, finom hófehér, mintegy gyapotszerű bevonat takarja. E gyapotszerű bevonat tavasszal május-junius havában igen bőven fejlődik, annyira, hogy az illető sebet nemcsak betakarja, hanem arról le is csúg; a száraz július és augusztus havi időszakban a gyapjas váladék már kisebb mennyiségű, ellenben nedves, meleg ősszel, egészen október, november hó végéig ismét buján fejlődik. Télen át a sebhelyen alig van kis váladék s a seb ilyenkor lilás színű.

Ha a vértetű-foltról a gyapjas váladékot könnyedén leemeljük, alatta az egész seb fenekét kitöltve nagy mennyiségben találjuk a letelepedett rovar.

Vértetű felnőtt korában 1½ millim. nagy, szárnyatlan, felülete fehérés-hamvas, teste hátsó részét (potrohát) felül aránylag bőven fejlődő fehér váladék borítja; ha ezt a fehér váladékot a rovarról eltávolítjuk, láthatóvá válik színe, a mely sötét barnás. Igen fiatal korában a vértetű azonban borostyánkő színű. Ha a vértetű telepet, melyről a viaszkos váladékot eltávolítottuk, ujunkkal szét nyomjuk és az abból kiömlő nedvet fehér papírosra mázoljuk, a keletkező folt piros színű lesz.

a mely némileg a szétmázolt aludt vér színeve emlékeztet: innen származik a rovar neve, hogy »vértetű.«

Hogyan él és hol fejlődik a vértetű? A vértetű első (tavaszi) fejlődését a régi (előző évi) vértetű sebekben folytatja: az ugyancsak ezeken a helyeken áttelelt anya rovarok nem petét, hanem párzás nélkül (tehát u. n. szűzen szaporítás útján) azonnal eleven rovar szülnek, szám szerint mintegy 30—40—50-et. Ez az ivadék rövid két hét alatt teljesen kifejlődik, érett ivaru lesz és csupa nőstényből áll. Ezek a nőstények ép úgy, mint az anyjuk, minden megtermékenyítés nélkül szintén eleveneket szülnek. Így — szűzen és elevenen születtek útján — szaporodik a vértetű tömeg egész tavaszon, nyáron át és ősszel is, de az utóbbi időben a szaporodásnál — mint alább meglátjuk — némi változás áll be.

A vértetűnek egy évben 10 vagy esetleg több (15) nemzedéke lehet és innen van, hogy az eredeti fe. tőzű follokban csakhamar annyira elszaporodik, hogy a fiatal ivadék már nem talál helyet az öreg tetvek között, hanem kivándorolni kénytelen. És miután a vértetű szívó szájszerkezete igen finom és gyenge, azért a kivándorló fiatal rovar a fának csakis olyan helyein telepedhetik le, a hol szipókájának szívó sertei a még meg nem fásodott szövetébe mélyesztheti, s a hol bő nedvre is találhat: ilyen helyek az új vagy régi metszés, vagy egyébként keletkezett sebek épen beforradó helyén és pedig azoknak befelé hajló szélei; továbbá az ez idei hajtások kivált az u. n. fattyu- vagy vízahajtások; de míg az előbbi helyen a vértetű tömegesen verődik össze, addig a hajtásokon a tetű eleinte csak kisebb számban telepszik le, a levélgyekek tövéinél néha csak 3—4 vagy ennél is kevesebb számban. Később azonban ez a folt is nagygyá nő. Az így ujjonnan letelepedett rovarok felett is fől szaporodik a gyapjas váladék, mely alatt a rovarok tovább nőnek és ép úgy szaporodnak, mint elődjük.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előleptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Tömör Boldizsár csáktornyai áll. tanítóképző-intézeti s. tanárt a X-ik díjosztály második fokozatába léptette elő, Grész Ernő csáktornyai illetőségű, temesvári állami tanítóképző-intézeti megbízott segéd-tanárt képzőintézeti segéd-tanárná nevezte ki.

— **Hymenhir.** Dr. Schwarz Mór győri főrabbi, Schwarz Jakab csáktornyai főrabbinak fia e hó 14-én d. u. 1 órakor vezette oltárhoz Szobon (Hont m.) Steiner Bernát kedves leányát Berta k. a. Fellegtelen boldogságot kívánunk a fiatal párnak!

— **Áthelyezés.** Herzsics János rácz-kaniszi áll. el. isk. tanító a mura-szent-kereszti áll. népiskolához helyeztetett át.

— **Esküvő.** Medved Lajos bottornyai körjegyző oltárhoz vezette Weber Mihály ottani vendéglős leányát Teréz kisasszonyt.

— **Véglegesítés.** A m. kir. kereskedelmi miniszter Heinrich Oszkár csáktornyai posta- és távirtdai segédlistát jelen állásában véglegesítette.

— **Beküldetett** a Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Vagyon- és Nyeremény kimutatása az 1898. évről. A közgyűlés határidejét az igazgatóság f. hó 21-én d. u. 2 órára tűzte ki. A mérleg számla egyenlege 757572 koronát s 2 fillért, a veszteség- és nyeremény számla egyenlege 64376 koronát és 58 fillért tüntet ki. A nyereség 16917 kor. és 42 fill., mely összegből egy-egy részvényre kamat fejében 10 korona fizetett ki, tartalékalapra jut 11000 korona, a többi jutalmakra, jótékony és közhasznú czélokra fordították. A részvénytársulat igazgatója Benedikt Ede, aligazgatója Cvetkovics Antal, könyvelője Fejér Jenő

— **Halálozás.** Dr. Wolf Béla csáktornyai vasuti és körorvost sulyos csapás érte, a mennyiben atyja Wolf Benjámin e hó 6-án életének 70-ik évében Ludbregben elhunyt. A megboldogultnak hült temetői f. hó 8-án Kapronczára szállították s az ottani izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetek. Áldás és béke poraira!

Minthogy Lee egyetlen kívánságát sem volt képes megtagadni, utra keltek.

A tóhoz érve, egy csuf béka ugrott a partra. A fiatal asszony ernyőjével visszalökte a vízbe. De a béka megint a partra uszott, hogy azután megint visszalököjkék.

Ez a játék többször ismétlődött, míg végre férje hangosan felkaczagott, ami arra készítette feleségét, hogy szeméi közé nézzen.

Azt vélte észrevenni, hogy nem ő, hanem valamilyen emlék vidítja fel ennyire férjét.

Megkérdezte miért nevetett, de válasza nem elégitette ki.

Meg is mondta neki, s hevesen követelte, hogy kaczagásának igazi okát tudassa vele.

Kitérő válaszai annyira lehangolták, hogy duzzogva ment haza.

Hiába iparkodott férje megnyugtanni. Az asszony könyes szemekkel panaszkodott, hogy eddig egy gondolta, hogy férje teljes bizalmát bírja, s most rájött, hogy van közöttük valami titok, mert feltűnő nevetésének bizonyára volt oka, jelentősége. Duzzogott, elhanyagolta magát, gyermekét és az egész háztartást, s nem volt egy szép szava férjéhez.

Napok, hetek, hónapok multak el, s a férj mindenféle kifogással törekedett az asszonyt megbékíteni; mondott neki mindent, csak az igazat nem, — de hiába, nem sikerült meggyőznie vagy barátságos mosolyt csalni ajkaira.

Az asszonyka, aki együttlétük alatt mindenkor szelíd és kedves volt — most elkiserítette ura életét, — egy szeszély miatt, mint emez mondta.

Lee kibuvót keresett, mert nagyon szenvedett. És ha végre is az igazat mondaná meg neki? Hiszen oly okos nő volt, hogy be kellett látnia, hogy csakis az iránta való határtalan szerelme miatt követte el a bűnt.

Érett meglontolás után, s mivel az asszony nem hajlott a szép szóra, felhasználta egyedüllétük egy pillanatát, hogy a teljes valóságot megvallja neki. —

Az asszony — hónapok óta először — oly igazán mosolygott feléje, hogy felbátorodott s elmondta, hogy a tónál történt esemény régi, nagyon régi epizódot juttatott az eszébe. Ő ugyanis hasonlóképp bánt első férjével, mert más lehetőséget nem tudott, hogy az imádott nő birtokába jusson.

A fiatal asszony elrejtette felháborodását és rémületét, mely ezen elbeszélés közben rajta erőt vett, s mosolygva, mintha kíváncsi lenne, néhány kérdést intézett urához, míg végre az első férjén elkövetett gyalázatos gyilkosság legkisebb részleteit is megtudta.

»A holtak meghaltak, hagyjuk őket nyugodni, de mi élünk, s örüljünk életünknek.« — mondta az asszony, s vidáman fogott munkájához.

Hetek óta nem látta őt férje így jókedvűen. Ezen aapon megint a régi jó háziasszony, a régi gondos feleség és anya volt.

Lee örült, hogy megvallotta az igazat. Ezen-tul majd nem zavarja semmi boldog házasságot, hiszen az asszony oly bölcs nyugalommal vette

tudomásul szegyenletes tettét. Ő igazán a legigézőbb, legokosabb nő e világban!

Ugyanazon éjjel az asszony tört dőfött alvó férje szívébe. Aztán rögtön zsákba burkolóztott, feloldotta hajtát és a halott mellett virasztott, amint a szokás parancsolta.

Már késő reggel volt, s a hitvestársak hálószobájában még mindig halottí csend uralkodott. Ez feltűnt az anyósának, s kopogtatott, hogy a lustalkodókat felköltse.

Minthogy nem kapott választ, rosszat sejtve belépett, s ott találta vejét vérében fetrengve, mellette a gyilkos nőt.

Nyomban jelentést tett s a fiatal asszonyt elfogták.

Ennek kívánságára egy a saját, mint két meggyilkolt férje rokonainak jelen kellett lenniök a tárgyaláson.

Valamennyiök jeienlétében mondta el a szörnyű történetet, mint rabolták el tőle első férjét. Midőn végre elhallgatott, ezt kérdezte tőle a mélyen megindult bírő:

»Te önmagad boszultad meg első férjed meggyilkolását; mond hát, ki boszulja meg második férjed halálát?«

»Megint csak én!« kiáltott, s mielőtt megakadályozhatták volna, ugyanazzal a tőrrel szíven szúrta magát.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 1899. évi február hó 13-án és folytatva tartandó közgyűlésén felveendő s vidékünket közelebről érdeklő tárgyak sorozata: 1. Alispán jelentése a törvényhatóság állapotáról; — ezzel kapcsolatban a számonkérészek jegyzőkönyve. 2. Az üresedésben levő egy árvaszéki ülnöki és két árvaszéki jegyzői állásoknak választás utján való beváltása. 3. Küldöttségi jelentés a balaton-tavi gőzhajózási részvénytársaság segélyezése tárgyában. 4. A község jegyzői vizsgáló bizottság kiegészítése. 5. Zalavármegye községi és körjegyzői egyletének felezése a 33984/ni. 98. jk. 2174. sz. határozat ellen. 6. Az alsó-lendvai róm. kath. tanító-egyesület kérvénye az »iskolai rend- és tanítók védelme« tárgyában szabályrendelet alkotása iránt. 7. Gáspár Árpád okl. gyógyszerész nagy-kaniszi lakos kérvénye Nagy-Kaniszán 4-ik gyógyszerészter felállíthatása iránt. 8. nm. m. kir. belügyminiszter urnak 42891. számú rendelete az ebtartási szabályrendelet módosítása tárgyában. 9. Az alsó-lendvai járás főszolgabírája Melincz község képviselőtestületének iskolához vétele tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. 10. A csáktornyai járás főszolgabírája Csáktornya község képviselőtestületének a község tulajdonát képezett ingatlanok eladása és ingatlanok szerzése tárgyában hozott határozatát — a vonatkozó szerződések kapcsán — törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. 11. A perlaki járás főszolgabírája Stefanecz község képviselőtestületének Pintarics Valent volt községbíró részére 133 frt 05 krnak a községi pénztárból történt visszafizetését elrendelő határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. 12. A perlaki járás főszolgabírája Benkovecz község képviselőtestületének a községi pénztárból a szegényalap javára 84 frt 70 kr. tőkének visszafizetését és 152 frt 18 kr. kamattartozásnak törlesztését elrendelő határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. 13. A perlaki járás főszolgabírája Podbreszt község képviselőtestületének Horváth Tamás volt községbíró részére a községi szegényalaphó 27 frt 83 kr. visszatérítését elrendelő határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti. 14. A Mura-Szombatban székelő »Vend vidéki magyarosító közművelődési egyesület«-nek kerelme a törvényhatósághoz évenkénti 200 forint segélyezés iránt. 15. A vármegye alispánjának jelentése BölcS Sándor perlaki járási szolgabírónak egészsége helyreállítása céljából újabb három hónapi szabadság engedélyezése tárgyában. 16. Debreczen szab. kir. város, hasonszellemű felirattal leendő lámpagatás céljából megküldi a törvényhatóságnak báró Bánffy Dezső miniszterelnökhöz intézett bizalmi feliratát. 17. Hevesvármegye közönsége a jelenlegi politikai helyzetből kifolyólag az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

— **Jelmez estély.** Sárközy Sándor kedvelt zenekara f. hó 14-én (hushagyókedden) a »Zrinyi« szálló dísztermében **jelmez estélyt** rendez, melyre t. olvasóink figyelmét felhívjuk.

— **Polgár-bál.** A csáktornyai polgárság e hó 4-én minden tekintetben sikerült táncmulatságot rendezett a Zrinyi-vendéglő nagytérben. A feldíszített terem és mellékhelyiségei zsufolóság megteltek mulató közönséggel, melynek tulnyomó részét az iparos osztály színe java képezte. A négyeseket két collonban tánczolta a fiatalság. A mulatság reggelig, sőt soknak délig tartott. A rendezőség

meggyőződött arról, hogy Csáktornyan ugy erkölcsi siker mint anyagi haszon tekintetéből érdemes ilyen mulatságra összehozni a város törzslakosságát, a polgárságot. Hisszük, hogy az ideai siker folytán minden évben kezükbe veszik a hivatottak a polgár-bál rendezését. Felülfizettek: Dr. Krasovecz Ignác 4 frt 50 kr., Morandini Bálint 4 frt, dr. Hajós Ferencz, Veber Mihály (Bottornya) 2.50—2.50 frt, Ziegler Kálmán, Strausz Sándor, Mózes Bernát 2—2 frt, Hirschmann Leo, Kohn Hermán, Bayer Samu, Pethő Jenő, Wollák Rezső, dr. Schwartz Albert 1.50—1.50 frt, Plichta Béla, Filipics Kálmán, Huszár Nándor, Puhr Mátyas, Fink Ferencz, Bzik Mátyas, Rosenberger Zsigmond, özv. Baráncs Andrásné, Ivácsits Klára, Neumann Salamon, Budai János, özv. Szauer Györgyné, Novák Antalné, Ditrich János, Nuzsy Mátyas, Mayer Herman, Neumann Albert, Gräner Miksa, Bernyák Károly, Molnár Elek, Szeivertth Antal, Barakkó Miklós, Becsei Albert, Glavina János, Pollák Gyula, Veller István, Pecsornik Rezső, Antauer József, Kaczuu Mihály, Molnár Sándor, Friedl János, Schulek János 1—1 frt, Tropper Mór, Tausz Mihály, Herczer Izidor, Neumann Zsigmond, Margitai József, Tömör N., Pálya Mihály, Reich N., Strausz Miksa, Szürk Frigyes, Dékány Mihály, Friedenthal Sándor, Král József, Mikk Szilárd, Fliszár Teréz, Kováts Emil, ifj. Baumhack Frigyes, Schultz Lajos, Benedikt Béla, Mayer Károly, Pollák Bernát, Vinokovics András, Rosenberg Richárd, Schrei József, Bujánits Sándor, Mayerssák Béla, Mayer Albert, Frász Balázs, Czev Marton, Herlinger Mór, Molnár Gáspár, Veisz Miksa, Lukofnyák Bernát, dr. Szegő Hugó, Ofenbeck Károly, Kaser Lajos 50—50 kr., Fischer Vilmos, Masanszker H. 30—30 kr., Balásics József 20 kr. Összesen 79 frt 30 kr. Ebből szétosztott: A csáktornyai kath. nőegyletnek 15 frt, a csákt. izr. nőegyletnek 15 frt, a szegények között 49 frt 30 kr. Összesen 79 frt 30 kr. Fogadják a nagyon tisztelt felülfizetők szíves köszönetüket. — Csáktornyan, 1899. febr. 10-én **A rendezőség.**

— **Népies gazdasági szakelőadások február 12-én.** Alsó-Lendván, az állami polgári iskola helyiségében, délelőtt 11 órakor, Guzmán Dénes kir. szöleszeli és borászati felügyelő: »A szőlő okserű metszéséről.« — Letenyén, a róm. kath. népis-kola helyiségében esetleg a szabadban délelőtt 11 órakor, Berger Károly Lajos m. kir. gazdasági szaktanár: »Az okserű földművelés kellekeiről.« — Légradon, a róm. kath. népiskola helyiségében, délután 3 órakor, Dékány Mihály tanítóképző-intézet tanár: »Néhány növénybetegségről.«

— **Táncmulatság Légradon.** A légrádi önk. tüzoltó-egylet f. hó 4-én sikerült táncmulatságot tartott. A mulatság tiszta jövődelme az egyleti zászló beszerzési céljára fordított. Carneval herceg az egyszerű, de szépen feldíszített teremben csupa jókedvtől duzzadó arcokkal találkozhatott. A felkelő nap sugarai kevés kivétellel még együtt találták a vig társaságot. Felülfizetni szivesek voltak: Ujlaki-Hirschler és fia czég (A-Domboru) 1 frt 20 kr., Horvát Vincez és társai (A-Domboru) 2 frt., Rosenfeld Alajos (N-Kanisza), Schwarz N. (Kotor), Pfeifer Henrik (Zákány), Gadó Mátyas, dr. Gross Vilmos, Kováts Gyula, Ljubits György, Mosgai Mária 1—1 frt., Murkovits Ferencz 70 kr., Vidákovics Mihály 60 kr., Friedfeld Miksa, Goldschmid Fülöp, Goldschmid József, Koprivnik Antalné, Koren Jakab, Majczen Ferencz, Reich Áron, Salamon István 50—50

kr., Ferenczy Ede 30 kr., Ferenczy Kázmér, Kováts István, Maichenits Károly 25—25 kr. Fogadják a nemesszívü felülfizetők ez uton is az egylet őszinte köszönetét.

— **Az eddigi népszerű gazdasági szakelőadások eredménye.** A mult heii lapunkban kimutatott 4391, hozzáadva a legutóbbi előadások eredményét 430-at, részvett eddig 4821 gazda és érdeklődő. — Kiosztatott eddig 1900 darab fűzet, a mely az előadások egy részét nyomtatásban is tartalmazza.

— **Lopás.** Pethő Jenő csáktornyai gyógyszerésztől f. hó 4-én este 9—11 óra között mintegy 50 frt lopott el. A helyi csendőség a nyomozást megejtette és súlyos gyanuok alapján letartóztatta Venczli József baranya-sellei illetőségü borbélysegédet, ki Mik Szilárd borbélyüzletében volt alkalmazva.

— **A szoboticzai önk. tüzoltó-egylet f. é.** január hó 29-én felszerelési költségeinek fedezésére táncmulatságot rendezett. A mulatságra vidékről is többen jöttek s így az elég jól sikerült. A társaság reggeli 6 óráig mulatott. Felülfizettek: Králics Bálint főtisztelendő ur 5 frt 80 kr., Pecsornik Ottó és neje 1 frt 50 kr., N. N. 1 frt 20 kr., Imrey Ferencz főtisztelendő ur, N. N., Singer Salamon és neje, N. N., Molnár Gáspár 1—1 frt, Klüger Ferencz, Kipke N., Hepp Ede, Budai János 50—50, Francsis N. őrnagy, Petrovics Mihályné, Spiegel Géza 20—20 kr. A felülfizetők urak fogadják a rendezőség leg-hálásabb köszönetét.

— **Meteorologia.** Csáktornya állomás 1899. év január havi hőmérsékletének havi közepe 3.0 C°. Maxima 12.6 C°. 14-én. A hőmérséklet minimuma —4.3 C° 6-án. Csapadék havi összege 25.6 mm. A csapadékok 24 órai maximuma 19.6 mm. 2-án. Csapadékos napok száma 6.

— **Lopások.** Deltoni Mária dushegyi illetőségü csavargó eselédnő, Nádasi József helybeli lakos volt eselédje, ottléte alatt lopást követelt el, s a kir. járásbírósnak adatott át. — Zerjáf János mártóni lakostól mult hó 24-én 17 frt értékü ruhaneműt lopatott el. A helyi csendőség a tettest kiderítette, ki nem volt más, mint a kárvalott Bálint nevü csavargó fia. Az alya a fiu megbüntetését nem kívánta, így a további eljárás beszünttetett.

— **Különös szerencse az osztályorszájátokban.** Olvasóinknak még élénk emlékezetében lesz, hogy a most folyó III-ik sorsjáték 3-ad osztályu 80000 koronás főnyereményét a szerencse sikereiről oly előnyösen ismert Török A. és Társa budapesti főelárusítóknál nyerték és ma már újból jelezhetjük, hogy a 4-ik osztályu 90000 koronás főnyereményt is ugyanezen czégnél nyerték a 83,610 számü sorsjeggyel és ezen főnyereményt ugyancsak e bankház fizette ki pontosan. Ezen főnyereményeken kívül Török A. és Társa bankházában más, szintén jelentékeny összegek egész sorozatát nyerték és ezen tények, kapcsolatosan azon körülménnyel, hogy a fenti czég nemcsak pontosan kifizeti ügyfeleit, hanem különben is szolidul és jól szolgálja ki őket, már maguk is ajánlják, úgy, hogy majdnem feleslegesnek tartjuk tisztelt olvasóinkat figyelmeztetni, hogy csakis saját érdekükben eszeleksenek, ha bizalmukkal a minden tekintetben jó hírnévnek örvendő Török A. és Társa bankházát Budapesten Váci-kört 4. ajándékozák meg.

Felülső szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
 Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me Margital Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Gospodarstvo.

Sada, kad narav počiva, imel bi jedno par navuke za dobre gazde. Navuke hočem dati od gospodarstva i nekaj malo od volnjakov.

Po polju je vezda jako malo dela. — Orati vezda jako nije moći, ali niti nije potrebno, jer nam takvo vrme hodilo, da jošce v zadnjim, božičnim tjednu je moći bilo orati, poleg toga je to jošce i najleneši gazda mogel izvršiti. Na dalje, ako je dober put, vezda gnojimo. Vun zvoženoga gnoja odmah raztepemo, jer ako ga v kupih ostavimo, onda na mestu kupah budeju buji fleki. —

Ako nemamo nikakvo delo po polju, zato negda-negda pogledajmo si žito. Ako se ono bujo kaže, damo nju na slabo popasti. Ali i to samo onda činimo, kad zemlja nije mehka i blatna, jer onda bi vekšnoga kvara nam živinče napravila, kak hasna.

Brigu imajmo na životinju i onda, kad ono i nedela. Nije treba životinje vezda tak obilno krmiti, kak pod vremenom dela, ali ipak na čisto slabo krmu ni smeti primiti, jer se do protuletje jako oslabi i onda budemo imeli neprilike s njim.

Štalu dan na dan barem dvaput zra-

čimo (luftamo), jer živina v zadušenim zraku na lehkoma zbetežuje. Ako je lépo vrme, pustijmo na par vure vun život, da se razgiblje.

Konji i krave vezda budeju počeli kotiti. Pod bredju živince mečimo obilno nastel. Ako živince težko koti, mladi neuredno leži v materi, dajmo dozvati živinskoga doktora. Bredju marhu dobro krmimo, da bude za mladoga dosta mléka imala. Niti to nepozabijino, da ako mlada i mala život od početka svoga žitka nedobi zadosta hrane, onda nigdar nebude ž njega dobro odrašeno i jako živinče.

V kuhnjinskim vrtu kopamo, gnojimo, obračamo, ali samo onda, ako zemlja nije zmržnjena. Gde za trgovinu zelinje plodiju, tam već ov mesec napraviju tople grede.

V sadovnjaku ravno tak gnojimo, — zemlju obračamo, z kopamo za v protuletju posadeče drevje jamu. Onda obiramo guse-nice i beremo za čepiti šibe.

V goricah vezda rigoleramo, gnojimo. V pivnicah pretočimo nova vina.

Marljivi gazda si najde i v hiži delo. Sredstvo si dela, popravlja si pluga, kola, hama. Košare, logožare plete, čita hasnovite knjige.

Dakle to bi moje reči bile za tolnač,

kaj se dotiče gazdu v zimskih mesecah. S dobram nakanom sam je napisal i mislim, da moji čitatelji budeju nje za dobro primili. Sad pak pogledajmo vu volnjak, kakovo delo budemo našli vu njem sada v ovim mesecu.

Male čmele vezda najbolje mira potrebuju, jer ako njim mira njvoga kaj goder pomeša, ovo bantuvanje je lahko na kvar. Ako se bantuju, onda ili po jednoj ili pak više ostaviju toplo zimsko svoje mesto i doklam bi se na zaj povrnuti mogle, zadrveniju.

Koliko goder čmelcov samo zato na nikaj dojde, makar i zadosta meda ima, jer ga pod jednim bantuju miši i ptice. — Deteli v zimi na gustoma pohadjaju volnjake, ravno tako i senice i tak dugo ščukaju stenu koša, doklam ga predereju; čez prelo onda po jednoj pobereju vun čmele i pojeju.

I miši jako gusto pohodiju volnjake, gde, ako do kraja se moreju nastanuti, sve uništiju. Požereju sjeta, čmele s medom, tak da nebržljivi čmelar na protuletje mesto čmele debele mlade miše najde po košah. Dakle obriniti se treba, da ovi blizo volnjaka nedođeju.

Jer pak flični nepriatelji čmelah po

Z A B A V A

Andraš bači.

Kada sem si premišlaval, kaj bude z mene? k dvojemu sem imel volju: ali doktor, ili pak šleifar. Ali da mi je svaki rekel, da niti jedna ova meštirija nevalja, jerbo svaki pošten človek si zna nabrusiti kusturu i vračtvo si prepisati.

Ja pak sem si podsilom mislil, da jedno budem zmed ovih dvejuh. Za šleifara me japa nēpustil, a za doktora pak su me ne štelj školati. Na zadnje mi je stari Andraš bači dal navuka s ovemi rečmi:

— Budi ti brijač, onda se ti obedve volje spuniju. Vidiš: da brijač žilo pušča, ili pak piavke meče, ravno tak hoće zaklati človeka, kak svaki drugi diplomērani doktor. Ako pak to hoće, da mu britva reže, mora si ju nabrusiti. Dakle moreš biti v jedni peršoni brijač, doktor i šleifar.

Siromašen dober moj Andraš, daj ti Bog vekivečen pokoj vu črni mater zemlji — da vumreš — jerbo jošce živi stari

galženjak — itak si ti bil moj najbolji priatelj. Na vėk mi je pomogel, samo ako je priliku imel.

Naprimen jedenput mi veli:

— Ti Ferko! rad imaš suhe slive?

— Gde su? pitam ga ja hitro.

— Ve ti je ravno mama vu jedni torbi ostavila na stolu, pak je vun odišla. Žuri se! ja budem tē čas pazil.

Spameten človek ne nuca čuda reči, tak sem i ja vu jednim hipu vu hižu skočil, ruku vu torbu porinul i va oni sekundi strašno sem zatulil. Kak nē? Prosim lépo! Premislite si. Vu torbi je željezo bilo nastavleno, ono me vlovilo. Stari galženjak je sam nastavil.

Drugda pak mi veli:

— Daj mi Ferko gori ove zubače!

— Kak vam budem dal, da vu jedni ruki konja držim na glavniku, a v drugi ruki pak obeda imam.

— Stani na zubce, onda se štil zdigne, pak ja primem na koli.

To je istina, ako što na zubce stane, onda se zdigne štil, samo da tak vudri onoga po nosu, koj to napravi, da drugda

rajši sve pusti z ruke, pak onak da na kola. —

Poleg svega toga sem ja zato veliku zaufanost imel vu Andraša. On mi je pomagel neštetič vrabce zeti iz gnjezde. — Pripetilo se, da su nam drva krali. Opet sem se vu Andraša zapustil i njega sem prošil za navuk:

— Andraš bači, budemo pazili tolvaja!

Pazili smo mi dosta, ali nije došel nam vu ruke.

Jedenput sem nē mogel spati. Idem vun, da poglednem drva. Ni ni! zglednem ja, ravno si veže drva — stari Andraš.

Obrnul se z menom svēt. Ne sem znal, kaj bi ž njim napravil. Na zadnje mu velim:

— Na! Andraš, ako vi jošce jedenput dojdete k nam drva krast, nogu vam poterem. Za vezda vam jošce pomorem na pleča.

Lili.

sadovnjaku s tem, da gosenična gnjezda si obiraju velikoga hasna nam delaju, nije smeti ove ptice s puškom ili s lepekoma s fondati, nego se samo nato trsijmo, da nje od volnjaka kraj zadržimo.

Miše s takvom željezom lovimo, koje nikvu larmu nedela. Prelo na košah s deščicim ili s tenkimi drotnatami čavleki tak obijemo, da med njimi samo jedna čmelica more vun i nutri iti. Prelo do kraja zateknuti nije smeti, jer onda se lahko zaduši čeli čmelec i ako se niti nezaduši, nemoguć se onda čistiti, kad topli, vedri dani dojdeju. A po zimi pak je osobito potrebno, da se čmelec more čistiti, jer onda lehkeše pretrpi rešta svoga.

I sunčeni trak je veliki neprijatelj čmeli. Ako sunce toplo sija na prelo i sveti v koš, čmele se pobludiju, misleć, da protuletje dohadja, počeuju vun leteti, kaj je pak njim vnoigiput na škodu, osobito, ako zvan lëpoga vedroga dana se vuni zmrzava, ili ako okolo čmelca je snëg.

Poleg toga treba prelo zakriti, ali nije smeti za to zaprti, pred volnjakom snega odmetati i na mesto pleve, sečku, hoblinje nastroi, na koje, ako si čmela sede, nebude se zamrzla. I slama, takodjer slamnati gnoj je dober za ov posel.

Na zadnje mačku, kokoš i decu nije smeti k volnjaku pušćati, jer i ova moreju s larmom, drapanjem i s halabukom vu njem kvara vćinili.

Tantalus.

KAJ JE NOVOGA?

Žalost Bulgarie.

Susedna kneževina-Bulgaria vezda ima veliku žalost. — Maria Lujza knežina je vumrla. Jednoj maloj kneževini je dala života, čela Bulgaria se veselila, ali veselje se na žalost obrnulo. Preminula je, kad je

svojemu ljubljenomu narodu veselje vćinila. Zadnje njezine vure su zaisto žalostne bile. Okolo nje je bil njezin muž, dvorjaniki i dvorkinje. K njoj su donesli Boris i Cirill kneze, njezine sine, da zadnjiput vidiju svoju mater.

Kad je knježina zatvorila svoje oči i zadnjiput si je zdehnula, kneza, njegvoga muža su pobile žubke suze, pred posteljom se hitil na kolena i dugo se plakal. Pokojnu knježinu je čeli narod jako ljubil, jer je jako dobroga srca i milosrdna bila. Vezda v sredu su ju zakopali.

Vukl.

V Sáros varmegjinskoj Makovicz zvanogj občini su se jako spovali vuki. Komaj prejde jedan dan, da iz guste šume nebi se nekoji pokazal. Najzadnjie su jedna pošarska kola pograbili, na kojoj je jedan dečak sedel. — Pošta je z Komárnik zvane občine v Ladomérra občinu išla. Pred šumom su se najedenput četiri vuki pokazali. Kočijaš dečko da je pretira, z revolvera je tripud strelil, ali to sve nije hasnilo, vuki su se sve bliže-bliže približavali. Nazadnje je jedan pušel slame zgrabil, vužgal i proti vukom hitil. Na to su se prestrašili i nazaj v šumu odbežali. — Tak je onda i poštar srećno došel dimo.

Strahovite veliki ogenj.

Vu Nagy-Bobrócz zvanogj občini (Liptó-varmegjinja) bil je 1-ga februara strahovito veliki ogenj. Izgorelo je 300 hiž, 500 gospodarstvenih stanjah, 150 krav i konj, 200 birkah i 60 svinj. Ljudih je zgorelo 17, oranjenih je 80. Zgorela je pošta i vu njoj 25 jezer forintov penez. Zrok ognja je Fasjan Jožefa žena, koja o polnoči s lampašom vu škedenj išla, tam se popiknula, lampaša prehitila, od česa se slama vužgala i vu velikim vetru čela občina zgorela. — Od toga ognja nam pišeuju još sledeće: Jedno 30 ljudi su zgoreli, 90 ljudi oranili. Žalostno je jednoga poljodelavca dogodjaj. Ravno on dan je zdigel z šparkasse 700 forinte, da si za nje v protulelju jednu rodovitu hižu napravi, i po noći s drugom blagom su mu i ovi penezi zgoreli. Vuogj

vatrogascov je došlo skupa, ali za pomoći nije nikaj bilo. Na oči stotine je z goreće hiže dobežal jeden ali drugi, koga je strašna požara z najgljubljesega sena pretirala: Koj pak je srećno mogel pobećti z goreće hiže, on ili je pogubil jakost, ili je omedlel, i zadušil se, ili pak ga od straha i preplašenosti drkajuća marha pogazila. Drugi dan su mrtve pobirali zmed žerjavke i zereće grede. Grozovito je bilo gledati onu žalost i on plač, koju su tovaruši za svoju tovarušu i tovarušice za svoj tovaruš načinili. Roditelji su iskali svoju decu, decu svoje roditelje. Plakal se tam svaki človek.

Čudnovato dëte.

V Ameriki vezda jednoga pet ljet staroga dečeca kažeju od varaša do varaša, koj s čudnovatim lepim govorom tolmači dëte svetoga pisma. Dečec je već kak ceatno dëte čudnovatu nakanu kazalo prama razumosti svetoga pisma. Vezda pak, kak pet ljet staro dëte svojom materjom putuje i drži predeštva od Kristuša i od njegvoga božjega poslanstva. Više pitanje su mu dali iz svetoga pisra, pak su se još najvućneši ljudi čudili na ovoj čudi.

Vitéz.

Z Szolnoka pišeuju sledeće: Ragó Janoš zvani šoštar je već zdavnja v nemirnosti živel svojom ženom tak, da je ona na zadnje prisiljena bila ostaviti svojega muža, koj je tak veliku volju imel buhati se. Na to si je vrlu šujster domisil nekaj, pak je štel svoju ženu na vulci streliti. Ali jedna kugla ju je malo na ruki oranila, a druga pak njoj je kre vuha odletela. Na zadnje su pograbili toga vitéza i k sudu prek dali.

Poroba v jednoj cirkvi.

V Hajduböszörmény zvanogj občini, v kojoj je 20 jezer duš, su reformatuši prošlo leto s 130—140 jezer stroškom jednu novu cirkvu zazidali. Z ovih penez za 11 jezer su nove orgulje postavili v cirkvu. Ove dane su nepoznati zlocinci v cirkvu zašli, misleć, da sreberna posuda, koju luterani

Bëli kruh, črni kruh.

V kuruzu našu su se jako privćili pastiri. Otec moj, doklam se škola nije počela, je mene s »Hektor« zvanim psom poslal, da pazim na kuruzu. V onem vremenu sem mogel biti dvanajst-trinajst lët star dečak.

Poleg naše kuruze je bilo strnišće Glavak Andraša; na njem je pasel sin Martin i kanas njegov: Drndek Miškec sin Drndek Jakopa, koj je v heptiki vmrl. Martin je na krave pazil, Miškec pak je prasćice proganjal.

Otec je onu zemlju zdavnja prodat. Ali Bog zna, ja zato, ako sem doma, navek tam idem, da pogledam, kaj je vezda na zemlji, pak jeli ju drži novi gazda v redu. Pak onda mi v pamet dojdeju oni dva pastirćeci i naš pes Hektor.

Već se i rosa posušila, kad je jedenput gazdov sin Martin donesel kruha za fruštuk. Najedenput čujem, da se štricaju. Pak zakaj? Glavakovi su prešestni tjedem zmlatili pšenicu, ov tjedem su ju dali zmlati i kruha su već spekli znje. Prvi komad friškoga kruha je mati svojemu sineku-Tin-

čeku dala, a črnoga, suhoga je kanasu poslala.

Sigurno, ako onaj nebi imel bëloga kruha, i ako ga nebi kazal Miškecu, dober bi bil i črni kruh. Ali tak, pobunil se vu njem jal. Pretgrgl je črnoga, suhoga kruha, podehnul ga i za tim ga vkrej hitil, veleć sinu gazde:

— Malo poštenje ima tvoja mati, da nju je ne sram poslati takvoga kruha družinćetu svomu. Niti duhu nema pravu.

Oholen sin gazde se stane i reče:

— Otidi ti žaba, tvoja mati niti takvoga nebi dala, jer ga nema.

Pastirćec je nato osbiljno pogledal i veli:

— To more biti, da nema, ali kakovoga bi sama jela, takvoga bi i družinćetu dala, ako bi družinće imela . . .

Martin se smejal, i da duže more ovoga dražiti, počel je samo šćipati kruha i tak jesti.

Teško mu je bilo, jer je gladen bil kak vuk, pak ako nebi niti na pol bil gladen, rad bi pokoštati novoga kruha. Ni je mogel prestati, da nebi ga počel prositi:

— Čuješ Tinček, znaš, da sam ja prvu kuruzu vkral pri Dricsu, i od onu polovicu sam tebi dal, daj mi malo od tvoga bëloga kruha!

— Nedam bormeš, sam malo imam.

— Im tak nemaš rad koru, daj mi jednu droblu

Martin se pak počel noruvati.

— Kaj pak: da te črevo oboli!

— Za isto nedaš?

— Niti tuliko, koliko pod novet zide; ako svoga komada ne zemeš gori i nepoješ ga, povem, otcu momu.

Pastir je s bićom još dale pošiknul kruha i zadnjiput ga zapita:

— Pak zaisto nedaš malo bëloga kruha? Martin je samo sklimaval s glavum, da ne, ne.

Na to mu je pastir s bićom iz ruk vudril bëloga kruha.

— Na, pes, niti ti ne jedi.

I on je zdigel svoga bića, pak potegnul na pastira. Ov nije ostal dužen, nazaj ga vudril. Na to su se pograbili, skubli, tukli, doli hitili, naganjali, koturali.

— Čekaj pes, dam te s otcem odtirati! —

pri pričesčanju hasnuju, je v cirkvi. Ali su se vkanila. Cirkva još nije prek dana hasnuvanju, poleg toga su sve stvari v drugoj susedni hiži bile spravljene. — Vezda su pak, da si truda nadomestiju, odnesli z orgulje 20 male zvegle, za koje su mislili, da su iz srebra. Kvar je 50 forinte. Oštra iztraga se podigla, da se vloviju zločinci, koji za božju službu naredjenoga stana nepustiju u miru, da primeju svoju zasluženu kaštigu.

Konec igre.

Grozovita konačna nesreća se dogodila ove dane v Uj-Pešti. Baraber Nandora žena je s friškom slamom napunila posteljinjav i kad je zvršila, odišla je v susedstvo. Dvoju decu, jednoga 4 ljet staroga dečeca i jednu 2 ljet staru pucku je zaklenula v hižu, da nejeđu vun na zimu. Deca su si pak šibice zela naprej i friško slamu su si vužgale. Od kraja se njim dopal plamen, ali potlam, kad je na visoko počel pokati, su se prestrašila i v jeden sloboden kut su se potegla, gde su se od gustoga dima zadušila. Za kratko vrēme je došla dimo mati i čez oblok je zapazila dima v hiži. Odmah je v hižu skočila i zmed plamna je vun donesla dvoju decu, ali već kesno. Decu je dim zaklal i ona su na kratkoma vumrla.

Sadovno drēvo, kak temelj občinske štibre.

Blizo Budimpešte v jednoj maloj, Szt.-Mihály zvani občini su se poglavari na jeden srečen čin dogovorili. Odlučili su, da vulice i prazna mesta budeju s orehovim drēvom posadili. Ova drēva budeju kak občinsko imanje hasnuvali i rod bude nato, da z penezih, koje budeju za njim dobili, budeju občinsku štibru plaćali. Vnoge siromaške občine bi si tak mogle pomoći.

Nepospalni millioner.

V Ameriki je nezdevnja vumrl jeden millioner, koj je poleg svega svoga bogastva ipak za pomilovati vrēden človek bil. Ov millioner je takov beteg imel, — da nije nikak mogel spat i već čez jedno

— Fučnem na otca tvoga — sto millionov gazde ga je na svetu, niti jeden nije hitvalneši, kak tvoj otec.

Rad bi išel med nje, ali su se mi milile gačice, ar on den sem čiste dobil. Samo sem je gledal i kričal na nje:

— Hurmaki! im se najte zatući! Bog vas blagoslovi! ali sve zabadaava.

Pes je pak ov čas niti reč, niti govor; lēpo pojel obedveh kruha. Niti je jako ne gledal, da je pesnati bil malo . . . Samo je pihal od sitosti.

*

Velim, ovaj dogodjaj, kad goder idem ovud, svigdar mi v pamet dojde. Ravno kak i onda, da vidim dva svaditi se, jer jeden bolše življenje ima, kak drugi, da jeden drugomu od jala bi kruha z vusta zel vun. Vnogi »Hektori« čekaju, da bi vudrili mi jeden drugomu z ruk kruha.

Priredil:

Majcen Ferencz
učitelj.

šestnaest ljet komaj jednu vuru obavil po noći v postelji. Oni, koji su ga iz bliza poznali, veliju, da poleg prekodredne trgovične špekulacije nije mogel spat. Nepospalni millioner je v zadnjim vremenu pod jednim putuval i već je sve probal, ali sve zabadaava, zato nije mogel zaspati. Tak je svaku večer v gostionu išel i tam si je malo prespal čez jedno ali dve vure.

Drēvo i pažje.

Nigdar nije dobro, ako okolo drevja je pažje, jer ono svu mokrinu v sebe potegne a drvetu nikaj nepusti. Osobito mlado drevje pozna to, jer njihovo korenje puno plitveše se razširi pod zemlji, kak staroga drveta. Ako pod pažjem pregledamo zemlju, vidimo, da je ona čisto suha, a pod takvom drevjom, gde nega okolo pažje, zemlja je od 60 centimetrov globeše mokra.

Iz dvora rimskog sv. otca pape.

Vu dvoru sv. otca pape je najstareši Pacelli Pietro zvani činovnik, koj je negda kassir bil vu papinskim poreznim uredu. Ov penzionirani činovnik bude 27-ga o. m. sto let star. Iz van njega je samo jeden človek vu papinskim dvoru, koj je stareši, kak sv. otec papa, i to Courtev Rafael zvani papinski oficir. — Ov je samo sa 2 meseci stareši od pape, koj bude 2-ga mardiuša 90 let star.

Tolvajska banda.

Vu Nagybecksereku je žandarstvo polovilo jednu čelu bandu, koja je vu čeljoj varmegiji konje vkrala i neistinitimi pasuši prodala vkradjene konje. Vodja konjskih tolvajov: Bugyi Jankó, gda su ga žandari vloviti hoteli, se je sam skončal.

Tolvaj vu apoteki.

Vu čakovskoj apoteki je 4-ga o. m. na noć jeden tolvaj, i to: vu susedu barbirski detič se v noći potegel vu apoteku i tam iz kasse 40 forintov odnesel. — Tolvaja su vlovili.

Štibre vellkašov.

Vu našoj varmegiji največ štibre plaća grof Festetics Tassilo iz Keszthelya, i to: 31 jezer 533 frte, za njim njegov brat grof Festetics Jenő iz Čakovca, koj 27 jezer 504 frtov štibre plaća na leto.

Tolvaj.

Iz Podgorelec Ivana pivnicu vu Stanevincu je 6-ga o. m. vu 12 frtov vrēdnosti vina vkral Verbanics Matyaš vincerlin. Tolvaja su čakovskomu sudu prekdali.

Dobre žepne i stēne vure za fal cēnu moći dobili pri Pollak Bernatu vurararu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal cēnu.

Nekaj za kratak čas.

Nebudem povedal.

Cigan se pelja prek Mure i kada je već vu šajki bil, veli mu brodar:

— Cigan reči: Jezuš i Marija pomorite nam!

Cigan: Nebum rekel.

Brodar počme šajku nuhati i opet opomina putnika, da naj reče.

Cigan: Nebum rekel.

Brodar tak nuše šajku, da voda ide auter i veli: Cigan reči!

Cigan: Nebum rekel.

Več je šajka puna bila s vodom i brodar opet sili cigana, da naj reče Jezuš i Maria!

Cigan: Nebum rekel.

Dobro! misli brodar i spelja cigana vun na breg, gde ga taki za kravatlec prime i reče mu:

— Taki te hitim vu vodu, ako nebudes rekel!

Cigan: Nebum rekel.

Brodar se razsrdi i metne cigana vu vodu.

Cigan je brodara zatužil i kada su k sudu došli, pita sudec cigana, da zakaj ga je brodar vu vodu hitil?!

— Cigan: Nebum povedal . . .

Dva trgovci se zideju.

Prvi trgovec: No, kaj si kupil, kuliko si prodal?

Drugi trgovec: No, kaj te briga? Sem ja tebe pital, kuliko si vkral, kuliko si vkanil?

Muž vu varašu pita patikara, kaj trži? —

Patikar: Same osle kumek.

Muž: Anda jim dobro ide gšeft, da su već sve prodali, jerbo ja samo jednoga osla vidim vu patēki.

Lili.

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól frtig
Buza	Pšenica	9— —
Zab	Zob	6— —
Rozs	Hrž	7— —
Kukoricza uj	Kuruza nova	5:20 —
» » ó	» stara	— —
Árpa	Ječmen	5:75 —
Fehér bab uj	Grah beli	6— —
Sárga » »	» žuti	5:50 —
Vegyes » »	» změšan	5:25 —
Lenmag	Len	8:50 —
Bükköny	Grahorka	6— —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szork.

Foulard-eelyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázathoz. **Privát fogyasztóknak** póstabér és vámentesen valamint házhoz szállítva — **Mintákat pedig póstaforduktával** küldenek. 2

Henneberg G. selyemgyára (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Kérje

The Continental
a Bodega Company

olághírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharaként

az étkezők szilárdok, kávéházak és vendéglőkben.

Sajtófiók: Budapest
csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Genry-Café-oval szemben.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár. Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbestalpbéllet cipőjével. Ö Fensége hosszabb gyalog kirándulásra használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak egy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalpbéllel, ugyanannál a cégészetnél s aztán küldjék ide.

Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalenczipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.
KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következők írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűt cipők kitudóknak bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.
tiszteelő híve
Wekerle Sándor.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadás láb. sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalpbéllel látja el.

Köttővastagsága 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbestalpbélés kitudóségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizonteladókknak megfelelő árendemény.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság, Budapest VI. Sziv-utca 18.

Homoki szőlőtelepítőknak igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok némes és valonez csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Csehr-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stajersország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Nemetsország részére. Nemestá-állománya ezuttal 500,000 drb; valonez-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 teleplőnek küldi szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalpban létesült. A homoki szőlőtelepítőknak kincses háza azért, mert mint tudja van, a homok- s így az főként a moh-elajból kikerült fa a homok- földben éppen úgy, mint az agyagos, kovacsos talajban, nemkülömben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban eredi meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kövéri-tett talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovács-házi hírneves teleplőről valók. Ugy magasderekű, valamint törpe csemeték megrendelhető körté, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajtálos, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krt. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák díjja 45-50 kr. Nagyvami vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentit gyümölcsfajokból fálantrítés folytán 1-2-3-4 éves szelejtett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krti, melyek gazdag gyökerzetükkel fogva főként nagybani teleplésekhez elősőség folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték valonezai is bármely számban és erősségben megrendelhető a fentit ezeünel. A gazdag gyökerzetű valonezok 1000-00 azok erőssége szerint 15 krtól 19 frt-ig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. Level-czim:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

642 7 10

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmaztatik köszvényél, eszúznál, tag-szagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakraiban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevisarás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-sobbortok utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter czeplégyes nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., esz. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

642 15-10

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az állami kincstár végrehajthatónak Vinkovics Francziska és Vinkovics András végrehajtást szenvedő elleni 49 frt 55 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő I. hegykerületi 14. tkv. 19. hrsz. a. ingatlan 640 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelelt ingatlan az

1899. évi február hó 28. napján
délelőtti 10 órakor

az I. hegykerületi község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 732

Kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1898. évi decz. hó 19-én.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi Takarékpénztár végrehajthatónak Horváth Lukács végrehajtást szenvedő elleni 7 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő gárdinoveczi 531 tkv. 435. hrsz. a. 54 frt; 436. hrsz. a. 124 frt és 437. hrsz. a. 124 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelelt ingatlan az

1899. évi márczius hó 1. napján
délelőtti 10 órakor

az örségi községbíró házánál megtartandó

nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 733

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1898. decz. hó 22-én.

Strahia Testvérek fűszerkereskedésében

Csáktornyán

egy jó házból való fiu

tanonczul

azonnal felvétetik.

734 1—*

Értesítés.

Az Alsó-Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság részvényeseinek 1899. évi február hó 5-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy a részvénytársaság alaptőkéje 50.000 firtól 100.000 firta emeltessék fel s egyszersmind a intézeti tartalékalap is mintegy 25.000 firtal gyarapíttassék.

E czélből az 1891-ben kibocsátott 500 db. 100 frt névértékű részvény bevezetik s ezek helyett 500 db. 200 frt névértékű új részvény bocsátatik ki.

Ezen 500 db. új részvényből 250 db. a régi 500 db. 100 frt névértékű részvény becserelésére fordítatik, oly módon, hogy 2 db. 100 ft névértékű régi részvényre 1 db. 200 ft névértékű új részvény, s a mennyiben a részvényes páratlan számú régi részvénynyel bír, 1 db. 100 ft névértékű régi részvény után 1 db. 100 ft névértékű ideiglenes s alkalomadtán egészen becserélendő félrészvény adatik ki.

A még fennmaradó 250 db. új részvényre 300 ft kibocsátási ár mellett a jelenlegi részvényeseket elővételi jog illeti meg következő feltételek alatt:

1. A részvényes elővételi jogának igénybevételét **f. é. márczius hó 15 napjának déli 12 órájáig** az igazgatóságnak bejelenteni, minden új részvényre nézve 2 db. régi részvényt a szelvényével együtt az intézeti pénztárnál letenni és ugyanekkor minden db. új részvény után 100 ftot f. é. január hó 1-től számítandó 6% kamattal készpénzben letenni tartozik. A hátralékos 200 ft fele legkésőbb és bezárólag f. é. július hó 1-én, második fele pedig **f. é. november hó 1-én** mindenkor déli 12 óráig f. é. január hó 1-től számítandó 6% kamattal lefizetendő. Ezen részletfizetési kedvezménytől eltekintve az új részvény ára egyszerre is lefizethető.

2. Azon eddigi részvényeseknek, kik egy vagy páratlan számú régi részvényt bírnak, 1 db. régi részvény és az új részvények kibocsátási ára felének t. i. 150 ftnak s ennek f. é. január hó 1-től számítandó 6% kamattalnak f. é. márczius hó 15-ig egészben vagy a fent megállapított határidőkben törtéendő 50 ftos részletfizetések ellenében 1 db. 200 ftos névértékű új részvény fog kiadattni.

3. Az elővételi jog megszűnik, ha az a fent előirt módon és határidőn belül be nem jelentetik vagy ha az esedékes részletfizetések pontosan nem teljesítettek, mely utóbbi esetben az esetleg már teljesített részletfizetések a társulati tartalékalap javára esnek.

A kibocsátandó új részvények 1900. évi január hó 10-től kezdve cseréltetnek ki illetőleg adatnak ki és az 1899. évi nyereségben már részesülnek.

Miről az intézet részvényesei tisztelettel értesítettek.

Kelt Per l a k o u, 1899. évi február hó 6-án.

Alsó-Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság
Igazgatósága.